

**ПРАКТИКОЛОГИЧЕСКИ ИЗМЕРЕНИЯ НА УСТОЙЧИВОСТ, ОБНОВЯВАНЕ, ЛЕГИТИМАЦИЯ:
ПРОТИВОРЕЧИЯ НА НАСТОЯЩЕТО („МАРИЦА-ИЗТОК“)²**

Keywords: Maritsa-Iztok, protection against induction, legitimation, biographical trajectories.

Abstract: The text proposes a continuation of a practicological reading of transformation processes in the "Maritsa-Iztok" region in early 2026, focusing on an empirical verification of the hypothesis of the "move potential" of language games and practices. The analysis, which takes (Mineva, 2025) as its background, unfolds through a specific synthetic approach inspired by Sacks ("protection against induction"), Lyotard (agonistics of discourse), and Wittgenstein (the concept of language games), but leading to an interpretation that extends beyond their conceptual frameworks and focuses on the field of practical logic. It traces the clash between the legitimized carbon routine – viewed as a series of categorical explanations immune to induction – and emerging inductive practices of renewal. The empirical cases that fall within this theoretical framework are as follows: the conflict surrounding the plans for the construction of an incinerator in Galabovo, analyzed as a clash of legitimation regimes between administrative logic and civic activism; the transformation of community centers (*chitalishta*) into robotics hubs, viewed as a shift in the rules of the language game and the depolarizing of the biographical horizon; and the strategic speech and ritual moves in the village of Beli briag, through which the community legitimizes its existence as a category despite the physical erasure of the settlement by the coal mine. The examined cases show how the future of the region can be understood as taking shape through a transition from passive belonging and self-marginalization to becoming an active subject.

Увод

В настоящия текст ще предложа продължение на един практикологически прочит на трансформационни процеси в региона на „Марица-изток“, като надградя аналитична линия, очертана в мои предходни изследвания на устойчивостта на всекидневни категоризации (Mineva, 2025)³. оокато в по-ранните етапи на работата ми по проекта „Бъдеще в капана на въглеродното минало“ акцентът попадаше върху практики и изрази, „имунизиращи срещу

¹ Катедра „Философия“, Философско-исторически факултет, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, ул. „Цар Асен“ 24, 4000 Пловдив.

² Текстът е разработен в рамките на научноизследователски проект на тема „Бъдеще в капана на въглеродното минало“, финансиран от Европейския съюз – Next Generation EU, чрез Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, проект оУЕКОО BG-RRP-2.004-0001-C01.

³ Част от последните публикации по темата за региона „Марица-изток“ по проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало“ (ПУ) са: Asparuhov, Pendzheкова-Hristeva, 2026 – за философското преосмисляне на индустриалната архивна памет; Stavru, 2026 – за етическите измерения на климатичните „капани“; Минева, 2025 – за устойчивостта на всекидневните категоризации срещу обновяване чрез индукция; Asparuhov, Pendzheкова-Hristeva, 2025 – с анализи на архивите на оържавна сигурност; Кисикова, 2025 – относно трансформациите на жизнените траектории; Манчева, 2025 – за антропологията на жизнения свят и Гавраилов, 2025 – за мобилизацията на социалния капитал.

индукция“⁴, свързани със статуквото⁵ и блокиране на проектирането на алтернативни биографични траектории, новите емпирични данни от 2026 г. ни изправят пред противоречия, даващи шанс за по-отчетлива емпирична проверка на хипотезата за „ходовия потенциал“ на езиковите игри и практики. Зад това, че статуквото се самовъзпроизвежда и самолегитимира най-често като единствена възможна реалност, в предходните етапи на изследването бе идентифициран феноменът на тази (по аналогия със Сакс) „имунизираност срещу индукция“. Последното е проблем, концептуализиран в теорията за анализ на разговори на Харви Сакс и се отнася до начина, по който в практиките определени социални категории остават безразлични към изключенията и контрапримерите (Sacks, 1995: 180; Минева, 2025). Във всекидневието на въглищния регион това се проявява аналогично – чрез езикови конструкции, които фиксират „въглеродната съдба“ като неизменна. Изрази от типа „Винаги го е имало“ (по отношение на замърсяването) или „Никой не може да ни помогне“ не са просто изрази на мнение, а функционират като т. нар. от Сакс „антимодифициращи модификатори“ (Sacks, 1995). Тези речеви ходове блокират възможността за обновяване, тъй като стабилизират съществуващите категориални граници⁶ срещу опити за промяна. Тази „практическа парализа“ се поддържа от всекидневни квантификации чрез „всички“, „никой“, „винаги“ и „никога“, които невинаги са експлицитно заявени. Те установяват граници на мислимото, при които бъдещето се проектира единствено като механично продължение на въглеродното минало. Практикологическите измерения обаче включват не само какво се *казва*, но и какво се *прави* – индуктивните практики тук се проявяват и като телесни диспозиции, технологични мобилизации и социални актове, които функционират „депарализиращо“, обновяващо, откриващо нови биографични траектории.

Ето защо, още в началото пояснявам, че анализът се разгръща през специфичен синтетичен подход, вдъхновен от Харви Сакс (имунизираност срещу индукция), Жан-Франсоа Лиотар (агонистика на речта) и Лудвиг Витгенщайн (концепцията за езикови игри), но отвеждащ към интерпретация, отиваща отвъд техните концепции, наред с *Философски изследвания* (Wit genstein, 1988). Той е фокусиран върху полето на практическата логика и проблемите за устойчивостта, легитимацията и особено за обновяването на категоризиращите практики. С това се дава шанс за отговор на въпроса как категориите не просто описват, а фиксират, легитимират

⁴ В настоящия текст отново следвам българския превод на Коев на израза на Сакс „protected against induction“ като „имунизираност срещу индукция“, отнасящ се до категориалните обяснения (Коев, 2017: 155; срв. Sacks, 1995: 180).

⁵ Удържането на статуквото често се дължи на легитимирането на една вечност, която е само „привидно времеустойчива“ в рамките на практическата логика (о еянов, 2013: 540).

⁶ Тук в духа на анализите на Лиотар можем да направим уточнението, че границите на социалните практики не са окончателно установени, а са временен резултат и залог за стратегиите на речевата дейност (Лиотар, 1996: 61).

отново и отново или делегитимират изживяването на непроменимостта, обобщена чрез понятието за „практическа парализа“. Лиотаровото внимание към агонистиката се пренася от полето на метаразказите и научното знание към всекидневната „въглеродна рутина“, където езиковите игри са игри на легитимация на самите биографични траектории на индивида. Централно място в анализа заема сблъсъкът между два типа социални практики. От една страна, легитимираната „въглеродна рутина“, мислена като поредица от имунизирани срещу индукция категориални обяснения. От друга – зараждащият се ходов потенциал на нови езикови игри и индуктивни практики на обновяване. „Въглеродната рутина“ в региона дълго време функционира като споменатата „практическа парализа“ – състояние на практиките, при което статуквото се възприема като неизбежна съдба. В практиките често се наблюдават действия (речеви и други), които функционират аналогично на Саксовите „антимодифициращи модификатори“ (Sacks, 1995: 45), легитимиращи социалния застой и пасивността. През 2026 г. обаче при теренното изследване се откриха добри примери за модели на това как тези имунизирани граници започват да се пропукват под натиска на нови легитимационни стратегии, които не се диктуват от административната логика „отгоре“, а изникват през индивидуалните биографични траектории и агонистиката на практиките и речта, където границата на играта е не окончателно установена, а представлява „временен резултат и залог“ (Лиотар, 1996: 61). Така се открояват т. нар. „депарализиращи възможности“ (Минева, 2025), които възникват там, където индивидите отказват да бъдат пасивни обекти на индустриалната инерция и започват да действат като активни играчи в езикови игри и практики на обновяване. Пробивът в „имунизираността срещу индукция“ възниква там, където практиките успяват да въведат индуктивно проверими контрапримери, придобиващи социална легитимност чрез споделени действия, които нарушават стабилизираните категориални обяснения. Ето защо анализът се фокусира върху три емпирични случая⁷: конфликтът в Гълъбово, трансформацията на читалищата и случаят Бели бряг.

Основната теза в този текст е, че чрез предложения анализ се открояват практикологически модели на действие в условия на кризи, алтернативни на статуквото и отнасящи се до начини на очертаване на бъдещето на „Марица-изток“, които се конституират

⁷ Всички цитирани примери от всекидневни практики произхождат от анонимизирани полуструктурирани интервюта, съхранявани в оригинал в архива на проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало“ (ПУ „Паисий Хилендарски“, 2024–2026). В тях са потърсени гледните точки на различни групи граждани: на живущи в региона, на икономически ангажирани с работата на въглищния басейн, както и на представители на неговия управленски сектор.

основно чрез прехода от пасивна принадлежност към активна субектност, реализирана в конкретни биографични стратегии. Показва се как бъдещето престава да бъде свързвано с предначертана „въглеродна съдба“ и може да се възприема като динамично, индикатор за което са тъкмо ходовете на легитимиране на обновяващи се категоризации и социално гъвкави практики.

§ I. Емпиричните случаи в светлината на теоретичния подход – отблизо

1. Конфликтът около плановете за изграждане на инсинератор в Гълъбово

Първият случай, открил се в проведените интервюта през 2026 г., е конфликтът около плановете за изграждането на инсинератор за отпадъци в Гълъбово. Това е ярък пример за агонистиката на речта, при която границите на една социална практика престават да бъдат „очевидни“ в борбата между два противоположни, несъвместими и дори противоречиви режима на легитимация. От една страна, се разгръща административният режим на легитимация, който функционира като затворена система от категориални обяснения, устойчиви по отношение на възможна промяна. От интервютата стана видно, че официалният наратив се стреми да утвърди проекта като „чисто производство“ и „модерна технология“, опирайки се на институционалната логика, според която „всичко е в норма“. В този контекст позоваването на данните на РИОСВ функционира като стратегия за представяне на „антимодифициращи модификатори“ по Харви Сакс – те не просто съобщават факти, а активно неутрализират всяко изключение или критичен сигнал от страна на гражданите. Чрез подобни речеви ходове статуквото се легитимира като една втвърдена „рутина“, при която алтернативите са блокирани чрез имплицитни квантификации, че институционалният контрол е „винаги“ достатъчен и „никой“ друг източник на данни не е обоснован.

От друга страна, се появява гражданският активизъм, който действа като „практикологически модификатор“, пробиващ имунната защита на административната система. Тук се наблюдава активиране на „ходовия потенциал“ на практиките и езиковите игри, при който субектът престава да бъде пасивен обект на индустриалната инерция и преминава към вече споменатата активна субектност. Имат се предвид такива граждани в региона, които не просто изразяват мнение, а предприемат индуктивни практики на обновяване. Примери за това, освен организирани действия във връзка с плановете за изграждането на инсинератор, са видими и от теренното изследване по проекта от есента на 2024 г.: а) инсталирането на собствени измервателни станции за въздуха – практически ход, който вдъхновява оспорването на монопола на официалните „очевидности“ чрез въвеждане на нови, независими данни; б) емпирична проверка (чрез магнити) за регистриране наличието на тежки метали в праха

функционира като индуктивен пробив, който дестабилизира категориалното обяснение на администрацията за „чист въздух“; в) воденето на съдебни дела за оспорване статута на земите е стратегически ход в езиковата игра на легитимация, чрез който общността изисква признание на своя биографичен хоризонт извън рамките на въглеродната зависимост (срв. Минева, 2025: 16–17).

Този конфликт демонстрира как бъдещето в региона се конституира през сблъсъка между пасивната принадлежност към легитимирания застой и волята за промяна, проявена през „депарализиращите възможности“ на речта и действието. Сблъсъкът около инсинератора вече не е просто екологичен спор, а борба за това кой има правото да дефинира границите на социалната реалност и как се легитимира знанието в условия на социална уязвимост. Промяната през 2024-2026 г. се изразява именно в това – в отказа на жителите да приемат „въглеродната рутина“ като „имунизирана“ съдба и превръщането им в активни играчи, чиито практически ходове разклащат втвърдените очевидности на статуквото.

2. Смяна на правилата на езиковата игра: читалищата като дигитални лаборатории

В контекста на доминиращата в региона „въглеродна рутина“, местните библиотеки и читалища дълго време функционират като пасивни пазители на категориите на миналото. Те са интегрирани в една система от „имунизирани срещу индукция“ обяснения, при които читалището се възприема единствено като архив на традицията и носталгичен пристан на една застинала индустриална идентичност. Новите емпирични данни от началото на 2026 г. обаче очертават модели на трансформации, които следва да се анализират като смяна на самите правила на езиковите игри, на практиките. В тези пространства наблюдаваме активиране на „ходовия потенциал“ на речта и действието, при което читалището престава да бъде място на пасивна принадлежност и самомаргинализация и се превръща в център за индуктивни практики на обновяване. В тази нова рамка читалищата се превръщат в сцена за агонистика на речта и практиките, където чрез технологични инициативи – от роботиката до дигиталните клубове – се делегитимира инерцията на „въглеродната съдба“ и се легитимират възможности за нов, депарализиран биографичен избор. От една страна, това е видимо в Общинската библиотека в гр. Раднево и читалищата в Гълъбово, където въвеждането на занимания с роботи *Bee-Bot*, *LEGO* конструктори и роботи *Finch* представлява стратегически ход в практиките на легитимация на нови възможности. Оокато редица поколения са идентифицирали своя просперитет и биографичен хоризонт с тежката минна механика (като „въглеродна съдба“, имунизирана срещу алтернативи), част от новото поколение започва да усвоява практики, базирани на алгоритмичното мислене и програмирането. Тези „малки ходове“ действат като индуктивни

пробиви, които правят стария модел на зависимост не „очевиден“, а подлежащ на преразглеждане. От друга страна, подобна технологична мобилизация, действаща като „практикологически модификатор“ за пробив в имунизираността на статуквото, идентифицираме и във въвеждането на дигиталните клубове (като този в читалище „Просвета 1911“ в гр. Гълъбово), чрез което се дава възможност за отключване на активната субектност на местния жител. Тук залогът в езиковата игра е самото бъдеще на децата в региона – те престават да бъдат пасивни обекти на индустриалната инерция и се превръщат в играчи, чиито умения са легитимни в един глобален, технологичен контекст, извън рамките на „въглеродната сянка“. Трансформацията на тези пространства показва как миналото, вместо да блокира бъдещето като „антимодифициращ модификатор“, започва да се преосмисля като субстрат за нови биографични траектории. Легитимацията на нови практики в региона вече не се диктува от инерцията на въгледобива, а се явява през индивидуални стратегии за образование и нови технологии. Ето защо дотук като междинен извод може да се каже, че случаят с читалищата и библиотеките през 2026 г. доказва, че аспекти от „практическата парализа“ в региона могат да бъдат преодолені чрез промяна в практическите стратегии на социалния живот. Чрез занимания с програмиране и STEM обучението пред част от жителите на региона „Марица-изток“ започват да се откриват нови биографични възможности, превръщайки рисковете от индустриалния залез в творческа възможност за технологично обновяване.

3. Легитимиране на категорията „общност“: случаят „Бели бряг“

Третият ключов практикологически фокус на изследването през 2026 г. е ситуацията в изчезващото село Бели бряг – пространство, разположено в парадоксалната междина между бившия дом и разрастващия се рудник. В това селище жителите се оказват в парадоксална икономическа ситуация: те плащат наем на мините за домовете, които преди това са притежавали (вече изкупени от предприятията), докато наблюдават как някога плодородните им земи запустяват. Тази ситуация не само изостря усещането за несправедливост и несигурност, но е свързана и със състояние на „практическа парализа“, при което физическото заличаване на селото се представя от институциите чрез „антимодифициращи модификатори“ като икономическа неизбежност, блокираща биографичния хоризонт на общността. Този случай илюстрира сблъсъка между една имунизирана срещу индукция категориална рамка, наложена от индустриалната логика, и зараждащия се ходов потенциал на местната общност, която се бори за своята легитимност. От гледна точка на административната рутина, „общността на Бели бряг“ е категория, подлежаща на окончателно заличаване, а жителите са третирані като пасивен обект на индустриалната инерция.

През 2026 г. обаче наблюдаваме как тези „имунизирани“ граници биват дестабилизирани чрез стратегически речеве и ритуални ходове, които активират агонистиката по Лиотар. Организирането на мащабен „Празник на селото“ не е просто акт на носталгия, а индуктивна практика на обновяване, която цели да реконструира общността извън материалната база на сградите и запустяването. Чрез това споделено събитие жителите правят „ход“ в играта на легитимация, при който се утвърждава, че дори когато селото бива физически заличавано, то продължава да съществува като социално легитимна категория. Централен пункт в тази борба за легитимност е защитата на гробищния парк и паметниците на загиналите. Тук паметта престава да бъде пасивно вглеждане назад и се превръща в импулс за проявление на активна субектност. Тези действия функционират като „практикологически модификатори“, които пробиват имунизираността на административния наратив. Общността отказва да приеме категорията „изчезнали“ и чрез своите практически ходове изисква признание на своята история като ценност, стояща извън икономическата логика на въгледобива. В резултат на тези процеси бъдещето на хората от Бели бряг престава да бъде предначертана „въглеродна съдба“. Промяната се описва като преход от концептуализираните по-горе „пасивна принадлежност и самомаргинализация“ към „активна субектност“ на биографичните стратегии. Случаят показва как привидна неизбежност на границите на една социална практика, в действителност не е окончателно установена, а подлежи на изменение, което не е институционално обусловено, а е имащо своите корени в практиките на самите жители.

§ II. Новата субектност и легитимацията на бъдеще

Наблюдаваме дистанциране от модела на имунизираниите срещу индукция категориални обяснения, при които работата в енергийния сектор се приема за „естествена“, неизбежна биографична траектория. Интервютата с жители на региона показват, че част от младото поколение вече не се идентифицира с минното дело като легитимирана „вечност“, блокираща алтернативите чрез квантификации като „винаги“ и „никога“. Вместо това младите хора избират компетенции в области като китайски език, икономика и нови технологии, което представлява отказ от пасивното идентифициране с „въглеродната сянка“ и от превръщането ѝ в предначертана съдба. Този пробив е свързан с активиране на ходовия потенциал на практиките и езиковите игри. В резултат на тези процеси бъдещето на „Марица-изток“ престава да се възприема като статукво, имунизирано срещу промяна и дадено по наследство. Вместо това то се мисли като преходно – конституирано в агонистиката на речта и практическите ходове на хората. Тези депарализиращи възможности активират потенциала за биографични трансформации, извеждайки субекта от полето на въглеродната зависимост към нови режими

на знание и технологии. Новите данни от 2026 г. показват още, че миналото в региона престава да функционира единствено като „блокираща спирачка“ на въглеродната „рутина“ и започва да се преосмисля като двупосочен практически ресурс за обновяване. Този ресурс се проявява в две основни форми, които, макар привидно противоречиви, имат обща логика. Първо, миналото функционира като технологичен субстрат, при който застиналите индустриални категории (библиотеки, читалища) биват физически и смислово „превъоръжени“ с нов инструментариум на практиките – роботика, програмиране и STEM обучение. Второ, в случаи като село Бели бряг, миналото се мобилизира като символен ресурс за легитимация. Тук защитата на паметта, гробищния парк и паметниците пробива имунизираниостта на административния наратив. По този начин миналото – било то като физическо пространство за нови технологии или като ритуално поле за защита на идентичността – се превръща в активен субстрат, върху който субектите градят своя нов ходов потенциал в практиките и легитимира правото си на ново бъдеще. От такава перспектива виждаме не просто образователна иновация, а стратегически „практикологически модификатори“, които подменят досегашната устойчивост на категоризациите в практиките. По този начин като контрапункт на старата очевидност за индустриална устойчивост виждаме практиките, в които се проявява активна субектност, депарализираща биографични хоризонти и отваряща пространство за нови режими на знание и действие.

Обобщение и заключение

Въпреки че „въглеродната рутина“ продължава да мобилизира антимодифициращи модификатори (от типа „винаги е било така“, „никога няма да се промени“), анализиранияте случаи доказват, че ходовият потенциал на практиките и езиковите игри е способен да разгради и устойчиви инерционни структури. Чрез конкретни актове на субектност жителите еманципират своите биографични траектории от „въглеродната сянка“. Посредством анализиранияте емпирични данни, изследването показва добрия потенциал на практикологическия подход като иновативна рамка за дългосрочен мониторинг на региона, която надхвърля традиционните икономически показатели. Нейната стойност би могла да се прояви и в бъдещи изследвания чрез допълнителни анализи от практикологическа гледна точка и да се разгърне в *четири основни направления*:

1) Изследването може да се фокусира върху момента, в който една нова практика (например ВЕИ кооперативи или водородни технологии) престава да бъде „изключение“ и започва да функционира като имунизирана срещу инерцията „очевидност“. Това би позволило

да се идентифицират характеристики на автентичните точки на промяна, които легитимират нови форми на устойчивост.

2) Подходът може да служи като инструмент за ранно предупреждение при поява на нови форми на социален застой. Чрез анализ на езиковите игри и новите „блокиращи“ изрази (например „това тук никога няма да стане“), изследователите могат да идентифицират зони на бъдеща социална уязвимост, където биографичните пътища отново биха се оказали блокирани.

3) Важно е да се проследи дали въведените в читалищата нови практически занимания (роботика, програмиране) водят до трайна промяна в биографичните стратегии или средата успява да „ре-имунизира“ тези субекти обратно в пасивност.

4) Мониторингът може да отчита как регионалната памет се мобилизира – дали като „технологичен субстрат“ за иновации или като „символен ресурс“ за защита на идентичността (както в Бели бряг). Важно е да се анализират от такава перспектива факторите, които действат като спирачка или като легитимираща основа за възможна нова, технологично гъвкава идентичност на региона.

Анализът показва, че устойчивостта на „въглеродната рутина“ в региона на „Марица-изток“ се поддържа не само от икономически структури, а и от практики и езикови ходове, които „имунизират“ социалната реалност срещу промяна. Емпиричните данни от 2026 г. демонстрират процеси на пробиви в тази имунизираност – чрез гражданския активизъм, чрез трансформацията на локални институции и чрез действията на общността. В този контекст се откроява преходът от пасивна принадлежност към активна субектност като ключова практика на обновяване. Това показва, че бъдещето в региона може да се конституира не само като предзададена „въглеродна съдба“, а като резултат от конкретни практики, чрез които субектите предефинират границите на възможното. Така практикологическият подход се утвърждава като една от адекватните аналитични рамки, способни да уловят не само устойчивостта, но и ранните форми на обновяване и легитимация на биографични траектории.

Литература

- Asparuhov, V., Pendzhekova-Hristeva, R. (2025). Po sledite na pamet a: „Mini Maritsa-Iztok“ v arhivite na darzhavna sigurnost. *Καιρός*, 7, 92–106 [Аспарухов, В., Пенджекова-Христева, Р. (2025). По следите на паметта: „Мини Марица-изток“ в архивите на държавна сигурност. *Καιρός*, 7, 92–106]. [ht ps://doi.org/10.69085/kairos20257092](https://doi.org/10.69085/kairos20257092).
- Asparuhov, V., Pendzhekova-Hristeva, R. (2026). Memoria carbonara (Archival memory as a philosophical resource: The Mini Maritsa Iztok case). *Filosoφiya – Philosophy*, 35(1), 60–71. [ht ps://doi.org/10.53656/phil2026-01-06](https://doi.org/10.53656/phil2026-01-06).

- Deyanov, D. (2013). Singularna tochka i vremeneustoychiva vechnost. V: sast. Deyanov, D., Sabeva, S. i dr. 2013. *Chuzhdenetsat i vsekidneviето*. Sbornik, posveten na 60-godishninata na Kolyo Koev. Sof a: Izdatelstvo na NBU, 539–548. [оаянов, о. (2013). Сингуларна точка и времеуеустойчива вечност. В: съст. оаянов, о., Събева, С. и др. 2013. *Чужденецът и всекидневието*. Сборник, посветен на 60-годишнината на Кольо Коев. София: Издателство на НБУ, 539–548.].
- Gavrailov, G. (2025). V tarsene na energiyini grazhdani ili kak proteche edno terenno izsledvane v „Maritsa-Iztok“. *Καῖρός*, 7, 70–81 [Гавраилов, Г. (2025). В търсене на енергийни граждани или как протече едно теренно изследване в „Марица-изток“. *Καῖρός*, 7, 70–81]. [ht ps://doi.org/10.69085/kairos20257070](https://doi.org/10.69085/kairos20257070).
- Kisikova, M. (2025). Zhizneni i obshtestveni transformatsii v konteksta na zelenia prehod. *Καῖρός*, 7, 24–50 [Кисикова, М. (2025). Жизнени и обществени трансформации в контекста на зеления преход. *Καῖρός*, 7, 24–50]. [ht ps://doi.org/10.69085/kairos20257024](https://doi.org/10.69085/kairos20257024).
- Koev, K. (2017). *Etnometodologiya i logika na vsekidnevnoto razbirane*. Sof a: NBU. [Коев, К. (2017). *Етнометодология и логика на всекидневното разбиране*. София: НБУ].
- Lyotard, J.-Fr. (1996). *Postmodernata situatsiya*. Sof a: Nauka i izkustvo. [Лиотар, Ж.-Ф. (1996). *Постмодерната ситуация*. София: Наука и изкуство].
- Mancheva, S. (2025). Antropologicheski podhod kam transformatsiite v Marishkia vaglishten region v Bulgaria. *Καῖρός*, 7, 51–69 [Манчева, С. (2025). Антропологически подход към трансформациите в Маришкия възлищен регион в България. *Καῖρός*, 7, 51–69]. [ht ps://doi.org/10.69085/kairos20257051](https://doi.org/10.69085/kairos20257051).
- Mineva, M. (2025). Ustoiychivost na vsekidnevните kategorizatsii sreshtu obnovyavane chrez induktsiya. *Καῖρός*, 7, 6–23. [Минева, М. (2025). Устойчивост на всекидневните категоризации срещу обновяване чрез индукция. *Καῖρός*, 7, 6–23]. [ht ps://doi.uniplovdiv.bg/handle/store/824](https://doi.uniplovdiv.bg/handle/store/824).
- Sacks, H. (1995). *Lectures on Conversat on*. Oxford: Blackwell.
- Stavru, S. (2026). Climate traps: What good are virtues when there are no “working” solut ons? *Filosoφya – Philosophy*, 35(1), 47–59. [ht ps://doi.org/10.53656/phil2026-01-05](https://doi.org/10.53656/phil2026-01-05).
- Wit genstein, L. (1988). Filosofski izsledvaniya. V: Wit genstein, L. *Izbrani sachineiya*. Sof a: Nauka i izkustvo. [Витгенщайн, Л. (1988). Философски изследвания. В: Витгенщайн, Л. (1988). *Избрани съчинения*. София: Наука и изкуство].